

M - 26, - 85

THE CHURCH AND BIRTH OF MODERN RATIONALITY

FAITH – SUPERSTITION – LEARNING –
SCIENCE IN THE EARLY MODERN TIME

EDITED BY

MARTINA ONDO GREČENKOVÁ AND JIŘÍ MIKULEC

INSTITUTE OF HISTORY
PRAGUE 2008

CÍRKEV A ZROD MODERNÍ RACIONALITY

VÍRA – POVĚRA – VZDĚLANOST – VĚDA
V RANÉM NOVOVĚKU

K VYDÁNÍ PŘIPRAVILI
MARTINA ONDO GREČENKOVÁ A JIŘÍ MIKULEC

HISTORICKÝ ÚSTAV
PRAHA 2008

OBSAH – CONTENTS

Úvodem.....	5
Zdeněk Beneš	
Lesk a bída moderní racionality	
Glamour and Misery of Contemporary Rationality	7-29
Jan Horský	
Novověká racionalizace a odkouzlení světa. Několik poznámek k možnosti pojednat proces kulturně-dějinné proměny	
Modern Rationalisation and Disenchantment. Several Comments on the Possibility to Tackle the Process of Cultural Historical Trans- formation	31-53
Benedikt Tomáš Mohelník	
Teologie jako vědecká disciplína a její vztah k racionalitě	
Theology as a Scholastic Discipline and its Relation to Rationality	55-66
Svatava Raková	
Církev proti tmářství: polemika s jedním osvícenským konstruktem	
Church contra Obscurantism: The Polemic against an Enlightened Construction	67-89
Antonín Kostlán	
Rozum a víra: dobová reflexe jejich vzájemného vztahu jako kompo- nenta barokního myšlení	
Reason and Faith: Reflections of their Interaction as a Component of Thinking of the Baroque Era	91-107
Ivana Čornejová	
Vědní disciplíny v církevních řádech v polovině 17. století. Rozpor exaktního výzkumu a zjevených pravd?	
Scholastic Disciplines in Monastic Orders of the First Half of the 17 th Century. A Conflict between Exact Scholarship and Revealed Truths?	109-124

Karel Mačák

- Koperníkův systém v jezuitské výuce matematiky v pražském Clementinu
Copernicus' System in Jesuit Math Teaching in Clementinum
in Prague 125-141

Jiří Mikulec

- Katolická zbožnost mezi barokem a osvícenstvím
Catholic Piety between Baroque and Enlightenment 143-163

Tomáš Malý

- Konec barokní caritas? Od tradiční strategie spásy k racionalní charitě
End of the Baroque Caritas? From Traditional Salvation Strategy to
Rational Charity 165-182

Martin Gaži

- O rozumnosti bez rozumu a břečťanu příběhů. Prolegomena k dějinám
předmoderních zázraků
Wisdom without Wits and Ivy of Stories. Prolegomena to the History
of Pre-modern Miracles 183-239

Seznam autorů – List of Contributors 241

